

რულ კონფედერაციის კამპანიით, რომელიც მიმართულია ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტების დაარსებისაკენ. აღნიშნული კავშირი ფიქრობს, რომ კონფედერაცია აძლიერებს ფაბრიკებში კომუნისტების გავლენას. კავშირი სთვლის ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტებს მომავალ საბჭოებათ, რომელნიც მოამზადებს მრეწველების ექსპროზიაციას. კავშირი მოითხოვს ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტებზე სასტიკ ზედამხედველობას, ვინაიდან, აცხადებენ მრეწველები, წინააღმდეგ შემთხვევაში ფაბრიკებს დაიკავებენ მომავალში მუშეები.

იტალია.

ბერლინი. 2 აგვისტო. ფაშისტების დიდმა ეროვნულმა საბჭომ რომში დადგენილება მიიღო რომელიც ნათქვამია, რომ ფაშისტების ძალა 500,000 შეახალათიანს აღწევს და სახალხო პარტია (პოპოლარი) და სოციალისტები გამოცხადებულია მთავრობისა და ფაშისტების მტრებად.

პოლონეთი.

ბერლინი. 2 აგვისტო. პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სეილას მდგომარეობა შეიარაღებულად მიიღებს ცნობებით. პრემიერი ვიტოსი დმოვსკის ეთათბირა, რათა მან იკისროს საგარეო საქმეთა მინისტრის თანამდებობა.

იტალია.

პარიზი. 2 აგვისტო. საბჭოთა რესპუბლიკების ახალი წარმომადგენელი იტალიაში - იორდანსკი ჩავიდა.

სინაის კონფერენცია.

ვენა. 1 აგვისტო. იხილავნ რა სინაის კონფერენციის დადგენილებები, გაზეთები აღნიშნავენ, რომ დღიურ წესრიგიდან რუსეთის საკითხის მოხსნა არის რუმინეთთან ამ საკითხზე უთანხმოების ლოლიკური შედეგი. სამაგიეროდ, წინააღმდეგობა ჩეხო-სლოვაკეთისა და სამხრეთ სლავების მხრივ მაჩვენებელია იმის, რომ ამ დასახელებულ სახელმწიფოთაგან ყოველი ცალ ცალკე განაახლებს ურთიერთობას რუსეთთან.

რუმინეთი, მცირე ანტანტაში პოლონეთის ჩათრევის უნაყოფო ცდის გამო, იძლევა წინადადებას, რათა დაიწყოს პოლონეთთან კერძო მოლაპარაკებანი მცირე ანტანტაში ერთად შესვლის შესახებ. სამხრეთ-სლავების მთავრობას, ესწრაფვის რა რუმინეთთან ურთიერთობის დასაბრუნებლად.

ახალი ამბები

— რედაქციამ მიიღო სახელმწიფო გამოცემა „ლეკები“ 6. ჩიკაგოსა. წიგნი შეიცავს 100 გვ. და სუფთადაა გამოცემული. დაწერილებით შემდეგ — **ავიაციის კვირეული.** 4 ამ თვიდან ტფილისში დაიწყო საჰაერო ფლოტის კვირეული. კლუბებსა და თეატრებში გაიმართება ლექციები ფლოტის მნიშვნელობაზე. აგრეთვე ფასიანი წარმოდგენები და კონცერტები.

უცნაური ღოური

(დასასრული)

ცოცხალი აზრი.

ვიცი, ძვირფასო მეგობარო და ძმაო, შენებურად გაიღიმებ და შეგიკითხები: „მაშ რა აზრი აქვს ადამიანის სიცოცხლეს? რა მიზანი აქვს ჩვენს ცხოვრებას?“

ვიდრე გიპასუხებდ მინდა ჯერ კითხვით მოგიკითხო: ერთი მითხარი, რა აზრი ან მიზანი აქვს თქვენს სიცოცხლეს, თქვენს ცხოვრებას? თქვენი სიტყვით ამ ქვეყნად ადამიანი მხოლოდ დროებით სტუმარია. რელიგიის შეხედულებით ბიწიური ცხოვრება მხოლოდ ტანჯვა და ვაებაა და ყოველ შემთხვევაში იგი უარყოფითი მოვლენად უნდა ჩაითვალოს. მხოლოდ იმ ქვეყნად, სადაც განიცენებს „უკვდავი სული“ ადამიანისა, არის ნამდვილი ცხოვრება და სიცოცხლე. თქვენ თუ დავაჯერებთ და დავთანხმებით ამაში, აუცილებლად დავგვინებთ კითხვაზე: ვის და რისთვის დავსაქმდებით? როგორ, ღმერთი აჩენს ადამიანს, ანიჭებს მას ბიწიურ ცხოვრებას, დაბადებასთან ერთად მიუხედავად ტანჯვა-ვაებას, ათასგვარ განსაცდელს განუზღუდებს და მხოლოდ ამის შემდეგ მიანიჭებს მარად ნეტარებას და „ცხოვრებას დაუსრულებელს“.

დამეთანხმები, რომ ღმერთისათვის ეს უცნაური გართობა და დროს გატარებაა. ამას სწადის ყოვლად მოწყალე და ყოვლად მაღლიერი ღმერთი? არა, ან თქვენ სტყუთ, ან თქვენი ღმერთი უცნაური ღმერთია. თქვენს წარმოდგენას ბიწიურ ცხოვრებაზე რომ გავყვეთ, სწორედ მაშინ დადგომდებით, რომ თქვენს ცხოვრებას და სიცოცხლეს არავითარი მიზანი და აზრი არა აქვს... ასეთი წარმოდგენით თქვენ ღმერთს იმდენად ამცირებთ, რომ იგი ღმერთად ვეღარ ჩაითვლება.

მე ვსთქვი: ღმერთი არ არსებობს, უკვდავი სული — ასურებაა. მარადი და უსაზღვრო მხოლოდ სამყაროა და მის შიგნით მოქმედით კანონები, დანარჩენი ყველა, როგორც ნაწილი სამყაროსა დროულად და განსაზღვრულია, დაწყებული უშველებელ პლანეტებით და დამთავრებული სულ პაწია, უხილავ ქმნილებით. მხოლოდ უცვლელი და შეუცვლელია სამყაროს კანონი: ყოველი ქმნილება და არსება შედის როგორც შემადგენელი ელემენტი უფრო მაღალ ქმნილების ორგანიზმში. წარმოდგენილია სამყაროში ისეთი ქმნილება, რომელიც დამოუკიდებელია, განცალკევებით არსებობს და რომლითაც ვიცით, განაგრძობს ცხოვრებას.

სეთთან ურთიერთობის დამყარებისაკენ, ეჯახება წინააღმდეგობა ინგლისელებისა და თურგვარდიელების მხრივ.

ვენა. 1 აგვისტო. სინაის კონფერენციამ გამოიტანა ბულგარეთის საკითხში რეზოლუცია, რომელიც აღნიშნავს, რომ არავითარი საფუძველი არ არის მცირე ანტანტას და ბულგარეთის შორის კეთილ მგზავლურ განწყობილების შეცვლისათვის, სანამ ცანკოვის მთავრობა ასრულებს თავის დაპირებებს. მიუხედავად ასეთი რეზოლუციისა, მაინც ეჭვობენ, რომ ცანკოვის მთავრობა მომავალშიც შეასრულებს თავის დაპირებებს.

ვენა 1 აგვისტო. მიუხედავად ოფიციალურ განცხადებისა, სინაის კონფერენციის მონაწილეთა სრული ერთსულოვნების შესახებ, ვენის პოლიტიკურ წრეებში ფიქრობენ, რომ რუსეთის საკითხის და პოლონეთის და საბერძნეთის მცირე ანტანტის შემადგენლობაში შესვლის საკითხის დღის წესრიგიდან მოხსნა ამტკიცებს მცირე ანტანტაში არსებულ უთანხმოებას მნიშვნელოვან საკითხებში. ჩეხო-სლოვაკიის გარეშე საქმეთა მინისტრის ბენეშის განცხადებიდან სჩანს, რომ სრული ერთსულოვნება იყო მხოლოდ ჰუნგრეთის რეპარაციების საკითხში, კონფერენციის წრეებში დღის ხნები ბენეშის და ჰუნგრეთის პრემიერის ბეტლენის მომავალ შეხვედრის შესახებ. ჰუნგრეთის პოლიტიკურ წრეებში იტყობინებიან, რომ ჰუნგრეთი სიამოვნებით დასთანხმდება იტალიის ან ინგლისის კანტროლზე, მაგრამ მას მიუღებლად მიაჩნია მცირე ანტანტის კანტროლი.

ბერლინი 2 აგვისტო. „დღილი ტელეგრაფის“ ცნობის, სინაის კონფერენციაზე თავი იჩინა სერიოზულმა განხეთქილებამ სამხრეთ-სლავიანთა და რუმინეთის შორის. ბულგარეთის საკითხის გამო. სამხრეთ-სლავიის მილიტარისტების წინააღმდეგ, რუმინეთის მთავრობა თანაგრძნობით ეკიდება ბულგარეთის დღევანდელ მთავრობას.

რომი 2 აგვისტო. ვენის გაზეთები იუწყებიან, რომ ჰუნგრეთის პრემიერს ბულენს განზრახვა აქვს შეხვედეს ჩეხო-სლოვაკიის საგარეო საქმეთა მინისტრს ბუენს ვენაში. ამ შეხვედრას დიდ პოლიტიკურ მნიშვნელობას აძლევენ. განხილული იქნება საკითხი ჰუნგრეთის პოზიციის შესახებ მცირე ანტანტის სხვა სახელმწიფოთა მიმართ.

— **თამბაქოს შეძენა.** რ. ს. ფ. ს. რ. სახ. კომ. საბჭომ ახლაზეთში შეიძინა 65 ფუტი თამბაქო. თამბაქოს სინდიკატმა ამის საფასურად გამოგზავნა საწარმოო მასალა.

— **სესიის.** მოსკოვში უკვე გადაწყვეტილია სესიის მიცემის საკითხი ახლაზეთისთვის თამბაქოს მრეწველობის აღსადგენად. მიცემულია სესიით 200,000 მანეთი ოქროთი.

თომ მთავრდება სამყაროს შემოქმედება და რომლის ზევით, ასე ვსთქვათ უმაღლესი ქმნილება აღარ არსებობს. ასეთი არსებობა ხომ თვით სამყაროს იდეის დარღვევა იქნებოდა.

აქვე უნდა დავუმატო, რომ ცხოვრება და ვითარება ქვედა შემადგენელ ქმნილებისა, მისი კეთილდღეობა საფუძვლით დამოკიდებულია და მკიდრულად გადაბმული იმ მაღალ ქმნილების ცხოვრება-ვითარებასთან, რომლის შემადგენელ ელემენტად იგი გვევლინება ჩვენ.

მაგალითად ადამიანის გულის ან ტვინის შემადგენელ უთავიანი მიკროორგანიზმების ბედს და ვითარებას, ცხადია, პირდაპირ დამოკიდებულია ადამიანის მთელი ორგანიზმის ბედსა და კეთილდღეობასთან.

სამაგიეროდ ეს მთლიანი ორგანიზმი ერთის მხრით დამოკიდებულია ამ მიკროორგანიზმების ცხოვრება ვითარებასთან. ერთი მეორეს დამოკიდებულება ვერ იარსებებენ. რა მიზანი აქვს ამ მიკროორგანიზმების ცხოვრებას, ვითარებას? ზრუნვა და მოქმედება მის მიერ შედგენილ უმაღლეს ორგანიზმის კეთილდღეობისათვის.

აქ ნება ყოფლობაზე და სურვილზე ლაპარაკი არ შეიძლება. რაკი არსებობს რაიმე ქმნილება, იგი უსათუოდ და აუცილებელი ზრუნავს შემდეგ უმაღლეს ქმნილებისათვის, რამეთუ სწორედ ასეთი ზრუნვა არის ის, რასაც ეწოდება სიცოცხლე ანუ ცხოვრება.

განდილების სენით შეპყრობილ ადამიანს ჰგონია, რომ მთით მთავრდება სამყაროს თუ „ღმერთის“ შემოქმედება, რომ იგი სრულქმნილი და დამთავრებული არსებაა.

რასაკვირველია ესეც ისეთივე აბსურდია, როგორც „ღმერთი“ და „უკვდავი სული“.

ასეთი წარმოდგენა მხოლოდ დამცირებაა სამყაროსა და იმ მარადი კანონების, რომელნიც მასში მოქმედობენ, ყველაფერს ამ ქვეყნად შედარებითი ხასიათი აქვს.

უნდა ვეცითო მაშასადამე ის უახლოესი უმაღლესი ქმნილება, რომელიც, მოსდევს ადამიანს და რომლის შემადგენელ ელემენტად უნდა ჩაითვალოს ადამიანი. ასეთი ქმნილება ჩემის აზრით არის კაცობრიობა.

მართალია იგი გვევლინება, როგორც კრებული ადამიანთა. ცხადია ვერ ვამჩნევთ მის სერიოზულ მავალს ცემას, ვერ წარმოგვიდგენია იგი მთლიან, ერთიან ორგანიზმად. მაგრამ, თუ კი დავაკვირდებით მის ვითარებას მრავალ საუკუნეთა განმავლობაში, მხედველობაში მივიღებთ ადამიანში ღრმად ჩა-

— **მანუაქტურა კოპერატივებს.** პლანტატორთა კავშირმა მისცა გავრის, გუდუთის, კოდორის და გუმისტინის კოპერატივებს 100,000 მანეთის ოქროთი სამანუაქტურო საქონელი.

— **სენაკის მავრის დამშუღლათვის** საქ. სიმშობლის შემდეგებთან მებრძოლმა კომიტეტმა გაუგზავნა სენაკის მავრის დამშუღლთა სასარგებლოდ 1 ნახ. მილიარდი მან.

— **ახალქალაქში.** მიიტანეს აღმასკომის მიერ ტფილისში შეძენილი ტრაქტორი, რომლის ნახევამ ცხოვრებლებზედ დიდი შთაბეჭდულება იქონია. ქალაქში ჩამოვიდნენ ბევრი გლეხობა რათა თითონ ენახათ ეს „უხარბო გუთანი“.

— **საქეში დამარება** ამ დღებში წითელი ჯვარი ამზადებს სენეთში გასაგზავნად 3 ექიმს, სანიტარს და ფერშალ ქალს, რომელნიც თან წაიღებენ საჭირო მედიკამენტებს. ამასთანვე გადაწყვეტილია რომ სენეთში გაიგზავნოს ქალთა განყოფილების წარმომადგენელი ადგილობრივ ქალთა განყოფილების მოსაწყობათ.

— **ბამბის თესვა.** თანახმად მოსკოვის თათბირის მიერ გამოშუქებულ გეგმისა. 1924 წ. ბამბის თესვის კომპანიის მოსაწყობად განზრახულია დაითესოს ამიერ-კავკასიაში 70,000 დესეტინა ადგილი. აზერბაიჯანში 50,000 სომხეთში 16,000 და საქართველოში 4,000 დესეტინა.

შრომის სახალხო კომისარიატში.

— **შრომის დაცვის** განყოფილების ტენიკური ინსპექტორი აზხ. ბესტავეშვილი მივლინებულ იქნა დასავლეთ საქართველოში ორთქლის ქვების დასათვლიერებლად.

— **გაუქმებულ იქნა** სამტრედიის შრომის ინსპექტორი და წინადადება მიეცა ქუთაისის შრომის განყოფილებას, შრომის საკითხთა მოსაგვარებლად სამტრედიის რაიონში რწმუნებულად იულოის დამზღვევ კასის რწმუნებულ სამტრედიისში.

— **სენაკის პროფკავშირთა** შეამდგომლობა ადგილობრივ შრომის ინსპექტორის კამერასთან საკორესპოდენტო პუნქტის აღდგენის შესახებ — კოლეგიის მიერ უარყოფილ იქნა.

— **კალეგიის დადგენილებით** მუშა-მოსამსახურეთა საკანტროლო კომისიები დატოვებულ იქნა დამზღვევ კასებთან.

ტყუანი ბავშვების მშობიარობისათვის, კოლეგიამ დაადგინა დამზღვევ კასის წევრთა მეუღლეებს და დამზღვევ კასის წევრ მუშა-ქალებს დახმარება მაიკეთ ორმაგი.

— **ნავთის ამოღება.** იგლისის 26 და 28-ს ბაქოს ყველა სამრეწველოებში ამოღებულია 1,775 ათასი ფუტი ნავთი. საქაჩავში მიშვებულია 1,190 ფუტი. საქაჩავიდან დაბრუნებულია 225,000 ფუტი. ბურღივში იყო 161 ზანჯა. ჩაბურღულია 197 საუ.

— **პირდაპირი მავთული.** ამიერ-კავკასიის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის წყალობით ამ ქამად გრევიდან შესაძლებელი არის პირდაპირ დალაპარაკება საბჭოთა ფედერაციის ყველა ცენტრებთან.

ნერგოლ გრძნობას საერთო სოლიდარობისა, გრძნობას „მოყვასის“ შეგრძნებისას, მისწრაფებას საზოგადოებრივობისაკენ, დავრწმუნდებით, რომ კაცობრიობა ერთი მთლიანი, ცოცხალი ორგანიზმია, რომელშიც ყოველი ჩვენგანი შედის, როგორც შემადგენელი ელემენტი. მართალია კაცობრიობა მრავალფეროვანია, სხვა და სხვა ერებისაგან, სხვა და სხვა ხალხებისაგან შემდგარი, მაგრამ ეს სრულიად არ უარყოფს მის მთლიანობას, როგორც ერთიანი ორგანიზმისა. განა, მაგალითად ადამიანის ტვინის შემადგენელი მრავალთა მრავალი უჯრედები ერთფეროვანი და ერთნაირები არიან.

მათ შორის მოიპოვებიან უფრო ძლიერი და უფრო სუსტი, უფრო მოზრდილი და უფრო მცირე, უფრო ახალგაზრდანი და უფრო მოხუცი. ზოგი მათგანი უფრო განვითარებული და ცხოვრების ბრძოლისათვის გამზადებულია და სჯობს სხვებს, უფრო სუსტს, მაგრამ განა ეს უარყოფს ტვინის მთლიანობას? ტვინს ნაინც საკუთარი გარკვეული და განსაზღვრული ფუნქციები აქვს და ყოველი მისი შემადგენელი ელემენტი ზრუნავს ამ საერთო მიზნისათვის, ყველა მათგანი დაინტერესებულია საერთო ორგანიზმის ნორმალურ ცხოვრებით.

თუ ანალოგიით ვიმსჯელებთ, მაშინ ყველა ჩვენგანისთვის ცხადი იქნება მიზანი და აზრი ადამიანის ცხოვრებისა: ზრუნვა და მეცადინეობა უმაღლეს ორგანიზმის, კაცობრიობის კეთილდღეობისათვის, რამე თუ ამ უკანასკნელის კეთილდღეობა ნიშნავს თვითეული ადამიანის კეთილდღეობასაც. ნორმალური ადამიანი ინსტიქტურად სწორედ აქედან იმსწრაფის. ტანჯულის შეგრძნება, უბედურობაში ჩავარდნის მოყვასისათვის, თუნდა სრულიად უცნობისათვის, მამული ხელის გაწოდება, სწორედ ამ მისწრაფების გამოხატულობაა. ზრუნვა შთამომავლობისათვის, სქესობრივი გრძნობა, მისი ზნორად სტიქიური ხასიათი ამასვე ამოწმებენ.

ასე, ჩემო მეგობარო, რამდენიც უნდა ილაყბოს უსაქმო იდეალისტმა ფილოსოფოსმა, მაინც სამყაროს შეურყეველ და მარად კანონს ვერ გაეცევა: სამყაროში გამეფებულია კოლექტიური პრინციპი და ინდივიდუალიზმს ადგილი არა აქვს. უკანასკნელი მხოლოდ არა ნორმალური გრძნობების და აზროვნების შედეგია და ვაი იმას, ვინც ამას გაჰყვება. უღმობველი კანონი სამყაროსა და მის მიერ მოწყობილი ცხოვრება გასრისავს, დიდხანს არ აბოგინებს ისეთს „ქმნილებას“, ვინც უკანასკნელი თავის თავს „ზეიარსებად“ სთვლიდეს, რომლის

— **სანიმუშო გაფრენა.** საექსპერტო ფლოტის კვირეულის გამტარებელი ცენტრალური კომისია აწყობს 6 აგვისტოს პარიზში სანიმუშო გაფრენას მუშებისა და ინჟინერებისათვის. 6 აგვისტოს 6 საათზე.

— **საჰაერო ფლოტის კვირეული.** განაგრძებაში მუშაბრძოლის ბაოში, კახეთის და ვოგზლის მოედნებზე და ყოფილ სამხედრო ტაძრის გაღვივებაში აჩვენებენ ჰაეროვანების სათანადო ახსნა განმარტებით.

— **ნავთის გატანა.** ამ დღებში ბათომიდან სტამბოლისაკენ გავიდა გემი „ლიუსი“ 2500 ფუტი ნავთით, გერმანიის გემი „ოზერშილდენ“-ი 2,523 ტონი ნავთით და პოლანდიის გემი „ვილდერინ“-ი 4500 ტონი სამანქანო ზეთით.

ტფილისის ბირჟა.

სახელმწიფო ბანკის ჩერვონცები	20,000
სტერლინგი ეფექტივი	19,150
ჩეკი	17,000
დოლარი ეფექტივი.	4,050
ჩეკი	3,650
ოსმალური ლირა	2,775
ჩეკი	2,425
იტალიანური ლირა	140
ფრანგული ფრანკი	210

— **საქონლის ბირჟა.** წინადადება, თუნდაც თეთრი ინგლისური, ცეცხლ მიუკარებელი აგური, რუსეთის ხორბალი, ლუქსმანი, წუმწუშა „ირიდი“ და სხვა ფირმებისა. საპირი სარეცხი 1 ხარისხის „მამალი“ აგრეთვე ხელისა. მაკარონი და ვერმედი, 2 ხარისხის ცემენტი ნოვოროსიისა, სახურავის თუნუქი ურალისა, ქალაღი და კარდონი, რკინა თვლებისათვის. გახსნილი საღებავები, ზეთიანი, მუშა და სხვა.

— **მოთხოვნილება:** ფქვილი უმაღლესი და 1 ხარისხის, ყუბანის და ადგილობრივი. ცემენტი პორტლანდის, ნედლი ტყავიულობა, ყველი შვეიცარიული, რკინის მავთული, თეთრი ინგლისური თუნუქი, შაბამანი, ტომარები, ცეილონის ჩი. გოგირდი „ბელო“ ყუბანის ხორბალი და ადგილობრივი, კარდონი № 60, 70, 80, კონიფოლი, ქერი, ზეთი რუსეთისა და სხვა.

— **შრომის კომისარიატში.** ორშაბათი, 6 აგვისტო უქმე დღეა. შრომის კომისარიატის დადგენილებით — ორშაბათი, 6 აგვისტო (ფერისცვლება) უქმე დღეა. ამავე კომისარიატის დადგენილებით ყველა საეკლესიო უქმეები ძველი კალენდრით და გადატანილია ახალ სტილზე.

— **თხოვნების შეწყვეტა.** განათ. სახ. კომისარიატი აცხადებს დაინტერესებულთა საყურადღებოდ, რომ რუსეთის უმაღლეს სასწავლებლებში გადაყენების და მივლინების შესახებ თხოვნების აღება შეწყვეტილია.

— **როგორ უნდა სწერო მუშაკობებში.** გამოვიდა აზხ. კოვალენკოს წიგნი მუშა-კორესპონდენტების სახელმძღვანელოდ: „როგორ უნდა სწერო მუშაკობებში“.

არსებობას, სამყაროს საერთო „ეკონომიკაში“ არც ადგილი და არც აზრი აქვს.

ახლა კითხვა იბადება: თვით კაცობრიობაც, როგორც ცოცხალი მთლიანი ორგანიზმი, ხომ უნდა წარმოადგენდეს უფრო მაღალი ორგანიზმის შემადგენელ ელემენტს?.. რა არის ან ვინ არის ეს უმაღლესი ქმნილება?.. ჯერ არ ვიცით, ეს არის ამოცანა, რომლის გამოცნობისათვის უნდა ზრუნავდეს მეცნიერება. იქნება ასეთი ორგანიზმს წარმოადგენს მთელი ჩვენი პლანეტა — დედამიწა.

ჩვენ, კოსმეოლები, იქნებ სრულიად სამართლიანად და სწორითი უფრედებთ მას „დედა მიწას“? შესაძლებელია მომავალი მეცნიერება გადისწყვეტს ამ საკითხს. ამაში მე დარწმუნებული ვარ.

სამყაროს მთელი კონსტრუქცია და მისი ნონები მიმტკიცებენ, რომ სწორედ ეს ასე უნდა იყოს. დედა მიწა მთლიანი ცოცხალი ორგანიზმია, რომელიც ოდესმე იშვა სხვა ორგანიზმისაგან, ცოცხლობს, ვითარდება, იზრდება, ოდესმე მოხუცდება და მოკვდება, ანუ უკეთ რომ ვსთქვათ გარდაიცვლება; ჩვენ რასაკვირველია ამ პროცესს ვერ ვშინებთ, მიტომ რომ არამც თუ თვითეული ადამიანის, არამედ მთელი კაცობრიობის სიცოცხლე ამასთან მხოლოდ წამია და უფრო ნაკლებიც. სტიქიური ბუნებრივი მოვლენები: ქექა-ქუხილი, წვიმა, ქარი, თოვლი და სხვა, რომელთაც ჩვენ ვხსნივთ ფიქტურ კანონების საშუალებით, შეიძლება უბრალო ფიზიოლოგიური აქტებია ამ უმაღლესი ორგანიზმისა. ყველაფერს, ვიმეორებ, სამყაროში შედარებითი მხოლოდ შენობაა აქვს. მაგალითად, თქვენ ძლიერ გგავსებოდათ ლავარდ მწვენივ სიერობა, მაგრამ თქვენ რასაკვირველია ვერ აჩვენებთ და არც ფიქრობთ იმაზე, თუ თითო თქვენი ფეხის გადადგმა რა საშინელ სტიქიურ კატასტროფას იწვევს, მუშაბალახში პაწია ქმნილებათა შორის. თქვენი ფეხი დაადგით ჰიანტველათა ბუდეს, ვერც კი რამ იგონებთ, მაგრამ ჰიანტველებისათვის კი ეს პირდაპირ საშინელი სტიქიური უბედურებაა, იმის დავგარო როგორც ჩვენთვის მიწის ძვრა.

აქედან ჩემი დასკვნა: კაცობრიობის სიცოცხლის მიზანია — ვლევადობა და გამოცნობა იმ მაღალი ორგანიზმისა, რომლის შემადგენელი ელემენტი არის იგი?..

აწ სწყდება „უცნაური დღიური“.

— ახალი კურსები. ქ. ონში გაიხსნა ქართული საბუღალტრო კურსები. გახსნას ჰქონდა საზეიმო ხასიათი.

— ქართული ენის შესახებ. ტფ. აღმასკომის დადგენილების თანახმად, ტფ. ყველა საგანმანათლებლო დაწესებულებაში 1 აგვისტოდან უნდა იყოს ქართული წარწერები ქართულის შემდეგ შეიძლება წარწერები იყოს სხვა ენებზედაც.

მშენებელი საქმეები

პითხვა-პასუხი

კითხვა. დაწესებულების ადმინისტრაციას შეუძლია თუ არა მშრომელს ავადმყოფობის დროს სატარიფო ხარისხი შეუმციროს?

პასუხი. ავადმყოფობის დროს მშრომელის სატარიფო ხარისხის შემცირება უნდა ჩაითვალოს უკანონოდ.

კითხვა. ვის ინგარიშზე უნდა წარმოებდეს აქტი-ტანისამოსის შეკეთება ან გარეცხვა, მშრომელის თუ სამუშაოს მიმცემის ანგარიშზე?

პასუხი. სპეც-ტანისამოსის წარმოადგენს სამუშაოს მიმცემის საკუთრებას და მისი შეკეთება და გარეცხვა უნდა ხდებოდეს ამისთვის დაწესებულ ვადაში სამუშაოს მიმცემის ანგარიშზე, რომლის შესრულებლობა გამოიწვევს უკანასკნელის პასუხის გებაში მაქცმას.

კითხვა. დასაშვებია თუ არა რაიმე გამოქვეითული იქნას სოციალურ დაზღვევის ორგანოების მიერ გასაცემ დახმარებიდან და პენსიიდან?

პასუხი. სოციალურ დაზღვევის ორგანოების მიერ გასაცემ დახმარებისა და პენსიიდან რაიმე გამოქვეითება უნდა ჩაითვალოს დაუშვებლად.

თვითმშრომელთა კავშირი

აი საუკეთესო სახელი, აი სიტყვა, რომელიც მართლაც ტარდება ცხოვრებაში პრაქტიკულად. მართლაც რომ მშრომელს მოუყრიათ თავი ამ კავშირში.

აქ შედიან ტფილისის ყველა ხელოსნები, მხოლოდ ხელოსნები და ისიც ისეთნი, რომლებიც, მხოლოდ თვითონ შრომობენ და დაქირავებული მუშები არა ყავთ.

მართალია, ცხოვრების მიმე პირობები, რომ შესაძლებელია, და ბრძოლა ეწარმოებინათ ინტერესებისათვის შეკავშირებულან, მაგრამ დღემდე მათ შეკავშირებას არ მოუტანია დიდი შედეგები. ან ერთი გარემოება სულთაშუაფიფიით ადგათ თავს რომელსაც „ნალოგი“ ეწოდება. ამის გამო ბევრ ხელოსნებს დაუკეტიათ სახელოსნოები, მხოლოდ კავშირში რომ შეხედდეთ არა ჩვეულებრივ სურათს იხილავთ და ისიც ხშირად.

შემოდის ჩაფლეთილი, თითქმის უპერანგო გაწვირანებული საწყალი ხელოსანი ტირილით და ეუბნება გამგებობის თავმჯდომარე ახს. ჩხეიძეს თავის გაჭირვებულ მდგომარეობას. შესცქერის თვალეში. მისგან მოვლის ხსნას, მისგან მოვლის შევლას, ლუკმა პურის შენარჩუნებას.

პროფორგანიზაციები და „ხოზიანისპანნიკები“

(გაგრძელება)

მუშა-მოსამსახურეთა ცხოვრებიდან კიდევ შეიძლება ცნობების მოყვანა, მაგრამ აქ შეგერდებით. ვიტყვი მხოლოდ, რომ ჩემ მიერ გაზეთის ფურცლებზე გამოქვეყნებული ფაქტები ახალი ამბავი არ არის, ასეთი მოვლენებს ხშირათ აქვს ადგილი ვინც ჟურნალ-გაზეთებს თვალს ადევნებს, ის ხშირათ შენიშნავდა, რომ მუშა-კორესპონდენტები ბევრ ცნობებს აქვეყნებენ თავიანთი ცხოვრებიდან. ადმინისტრაციების თავგასულობას, მათ მიერ მუშა-მოსამსახურეთა ინტერესების აბუჩათ ავდებას საზღვარი არა აქვს.

არ შეიძლება ითქვას, თითქმის პროფორგანიზაციებს ასეთი მოვლენისათვის ყურადღება არ მიემქციოთ. როგორც ზევით დავინახეთ, ბრძოლაც სწარმოებს ამ ნიადაგზე, მაგრამ ბრძოლა, რომელიც პროფორგანიზაციის მარცხით ბოლოვდება.

ეს დამაფიქრებელი მოვლენაა. რით ხსნიან ასეთ არა მასშტაბულ მოვლენებს მმართველი წრეები?

უმთავრესათ აპარატის მოუწყობლობით, ცუდი ადმინისტრაციით და ასეთი შედარებით უბრალო ხასიათის მიზეზებით.

მაგრამ ამას უფრო დიდი მიზეზები აქვს. საბჭოთა წყობილების პრინციპების ცხოვრებაში გატარებას ბევრი რამ უშლის ხელს, მაგრამ უმთავრესი ის არის, რაც ცუდ ადმინისტრაციებს საშუალებას აძლევს, კარგი აზრები ცუდათ განახორციელონ, მაგრამ მაინც თავი იმართლონ. არის კიდევ სხვა უფრო ღრმა მიზეზები, მაგრამ მე გვებობი საკითხს იმდენათ, რამდენათაც მას აქვს კავშირი პროფესიონალურ მოძრაობასთან.

ჩვენ ვართ ასეთი ფაქტის წინაშე: საბჭოთა საქართველოში არსებობს წარმოება კერძო და სახელმწიფოებრივი. არის მისწრაფება რომ მთელი წარმოება მოექცეს სახელმწიფოს ხელში და თუ დღეს ეს არ მოხერხდა იმიტომ, რომ მუშათა კლასის სურვილებს ბერი არ ელობება წინ.

ესეთვე მხოლოდ გაკვრით, რა უპირატესობა აქვს წარმოების სახელმწიფოს ხელში მოქცევას და ისიც სოციალისტურ სახელმწიფოს ხელში?

უმთავრესად—მუშათა კლასის ეკონომიურათ

პროფორგანიზაციები

ყველა უმუშევარ აშხანაგების საყურადღებოთ. კვირას, 5 მარტისათვის, დილის 11 საათზე, დანიშნულია უმუშევარ ახს. კრება. დასწრება ყველასათვის სავალდებულოა.

კომ. მდივანი: შ. იაშვილი.

სხვას რომ მიმართოს ამა რას გააკეთებს? ვერც მიმართავს და ზოგი ისეთი წევრია, რომ კავშირის ძლიერ იპოვნის, არამც თუ სხვაგან წავიდეს. ჩხეიძის პასუხი კი ლმობიერი უარია. ან კი რა ქნას, როდესაც არც ბრძოლით, არც თხოვნით არაფერი გაუვიდა „აღმასკომის ურყევ ნალოგებთან.“

ესლა კი სხვა მდგომარეობაა. შემდგარი კენტრალური კომისია სხვა და სხვა დაწესებულებებიდან, როგორცაა ქალაქის აღმასკომის, კომ. პარტ. ცენტრალური კომიტეტიდან, სოციალურ უზრუნველყოფის კომისიებიდან, პრ. კავშირებიდან თვით კავშირებიდან და სხვ. და რომელშიდაც შედიან შემდეგი აშხანაგები: შავიშვილი, კახოვი, ჩხაიძე, ჩუბაშჩი, ასიტოვი და რომლის მიზანია, საერთოდ ამ კავშირის მოგვარება და მასთან კავშირის წევრების გაწმენდა. თავის თავად ცხადია კავშირის წევრს დღეს აქვს განსაზღვრული უფლებები, რომლითაც ის სარგებლობს და შედეგით ეძლევა.

აი ამ მიზნით კავშირში შეპარულია კულაკები, ვაჭრები და სხვა ისეთი ელემენტები, რომლებიც არ არიან ღირსი კავშირის წევრობისა. კომისია შეუდგა უკვე მუშაობას მათ გასაწმენდათ, რისთვისაც მოწვევულია თვითუფლები დარგის მოხელეთა კრება ცალკ ცალკე.

კომისიას ჰქონდა ჯერ ჯერობით ოთხი სხდომა და მუშაობის ჯერ პირველ დასაწყისშივე იქნა გადადგმული სათანადო ნაბიჯი.

ეს გადადგმული ნაბიჯი დიდი შედეგითი მათთვის და სულსაც მოათქმევით მტყდარე იმათ, ვისაც დაკეტული ჰქონდათ სახელოსნოები.

პასუხისმგებელი მდივანი ახს. შავიშვილი და იურისკონსულტი ბაღიშვილი მოელაპარაკენ აღმასკომს, რომელთანაც შეთანხმდნ, რის ძალითაც განსაზღვრული რიცხვი კავშირის წევრებისა თავის სფეროდან 50 პროცენტით სადარბაზო გადასახადისაგან. ეს დიდი ტვირთის აცილება ზურგიდან, ეს დიდი შედეგითია.

ესლა კი კომისია შეუდგა კავშირის გაწმენდას.

კავშირის აქვს საკუთარი კარგად მოწყობილი კლუბი პლენარის პროსპექტზე № 66, სადაც ხშირად იმართება წარმოდგენები ქართულ-რუსულ-სომხური. სცენის მოყვარეები კი ეჭირა კავშირის წევრებია. ბაღში არის ყოველდღე სეირნობა, ლოტო, კინო, ნარდი, ბუფეტი, სამკითხველო და სხვ.

გარო.

და კულტურულათ უკეთეს მდგომარეობაში ჩაყენება და იმ ზედმეტი ღირებულების სახელმწიფო სალაროში შეტანა, რომელიც კერძო მწარმოებელის ჯიბეში მოექცეოდა.

ვინ არიან და რას გმსახურებიათ ის პირები, რომლებიც კერძო მწარმოებლების მაგივრათ სახელმწიფო წარმოებას სათავეში მოექცნენ?

ესენი უმთავრესად „სპეცები“ და დაინტერესებულნი საბჭოთა წყობილების განმტკიცებით. ყველაფერი ეს თეორიაში ძალიან ლამაზი და კარგია.

ხდება თუ არა ამ „აშხანაგების“ სულიერი გარდატეხა, როცა ისინი წარმოებას ან დაწესებულებას სათავეში მოექცევიან?

უსათუოდ ხდება.

გამოიყვანეთ ესლანდელი „სპეცები“ ან „ხოზიანისტენიკები“ უკმაყოფილო პიროვნება და დასვით მათ ადგილზე, — ის უსათუოდ ტონს შეიცვლის. ის უკვე ფართო მასშტაბით იხილავს ყოველგვარ სუიკს და მუშისათვის ძალიან დიდი საკითხი მის თვალში წვირლანათ მოსჩანს.

ასეთია ადამიანის მსიხოლოგია.

პირველი შეხედვით გამოდის, რომ კაცი ვერაირ მოგვიანახვს ისეთი, რომელსაც ჩავაბაროთ რაიმე დიდი პოსტი და მას მუშა-მოსამსახურეთა ინტერესები არ დაეფიქროს, პირველი შეხედვით გამოდის, რომ მუშა-მოსამსახურეთა ინტერესების დაცვა შეუძლებელი ყოფილა, მაგრამ ეს მართლაც რომ პირველი შეხედვით გამოდის ასე.

პროფესიონალური ორგანიზაციებს თავის სიმალეზე დგომა, დაკისრებული ფუნქციების უნაკლოთ ასრულება, უსათუოდ გამოიყვანს მშრომელს დაღვიანდელ ანორმალურ მდგომარეობაში.

პროფესიონალური ორგანიზაციებს მუშა-მოსამსახურეთა საკითხის გადაწყვეტაში სრული ბატონობა უნდა მიენიჭოს, მისი სიტყვა კანონი უნდა იყოს ყველასათვის, იმიტომ რომ—ამ ორგანიზაციებს მშრომელები ქნიან.

თუ მუშას ახარებს ის მდგომარეობა, რომ მის მიერ შექმნილი ღირებულებას ნაწილი მუშურ-გლეხურ სახელმწიფოს სალაროში შედის და არა კაპიტალისტის ჯიბეში, მას უნდა ჰქონდეს უფლება

და საშუალება, რომ თვალყური ადევნოს მის მიერ შექმნილი ღირებულება წესიერათ იხარჯებოდეს.

თუ პროფესიონალური კავშირები თავს უყრიან ყველა დარგის მუშებს, თუ ეს კავშირები ყველაზედ კარგად იცნობს წევრების სიამ-კარგეს, მის სრულ უფლებაში უნდა შედიოდეს წარგზავნის სამუშაოთის, ვისაც თითონ სცნობს საჭიროთ, მოხსნას სამუშაოდან ის, ვინც უვარგისია.

ამ საქმეში ე. წ. „ხოზიანისტენიკების“ ჩარევა ცი დიდი შეცდომაა და დღევანდელი მდგომარეობა, როცა არამც თუ—ერვეიან, არამედ სრულებით მისაკუთრეს ეს ფუნქცია, ყოვლათ დაუშვებელი მოვლენაა.

სამხრადიის მუსიკალური სასწავლებელი

(დასასრული)

ასეთმა წრემ, ასეთმა მასსამ აირჩია მუსიკალური საზოგადოების გამგეობა, რომელსაც დაავალა გაეხსნა სამტრედიის მუსიკალური სასწავლებელი. გამგეობა მთელის თავის ენერგიით შეუდგა ამ საქმეს. მას დასჭირდა მრავალი დაბრკოლებების გადალახვა. სკოლისათვის შენობის ზოვნა, დასაკარავ იარაღების შეძენა, მასწავლებლების გამოჩენა, მთავრობის თანხმობა სკოლის გახსნაზე, ყოველივე ეს შეიცავდა მის საზრუნავ საგანს. განათლების სახალხო კომისიის სიამოვნებით შეეგება ამ საქმეს და ნებართვაც არ დაავიანა. ნაწილი დასაკარავ იარაღებისა გამგეობამ მიიღო ქუთაისის მუსიკალური სასწავლებელიდან, მაგრამ სამწუხაროდ ყველა შესაქმნელი და უსიმი, სიმების ზოვნა ხომ შეუძლებელი შეიქნა მთელს საქართველოში.

სკოლის მოსათავსებლად გამგეობას გადასცეს სამტრედიის ყოფილი საზოგადო საკრებულოს შენობა—დიდად დაზიანებული, რომლის შეკეთებამ, ჯერ კიდევ, შარშან ჩაყლაპა ასი მილიონ მანეთამდე. თავის მხრით, ზოგიერთ საქმეების კეთილად მოგვარების შემდეგ ადგილობრივმა ქალაქის აღმასკომმაც გაუწოდა ხელი სამშენებელ გამგეობას: შეგოდა სესხით, განათებით, შემოიღო და უწყვედ მორალურ და სხვა დახმარებასაც. თითქმის ექვსი თვის საორგანიზაციო მუშაობის შემდეგ, 27 იანვარს 1923 წ. გამგეობამ შესძლო გაემაართლებია მასზე დაკისრებული საზოგადოების იმედები, დიდი ზეიმით გახსნა მუსიკალური სასწავლებელი. ზეიმის დაიწყო სხვა და სხვა ოფიციალური დაწესებულებათა წარმომადგენლები, რომლებმაც ალუთქვეს დიდი დახმარება მუსიკალურ სასწავლებელს. ახს. გახუკიამ თავისი ვრცელ სიტყვაში ის აზრი გაატარა, რომ საბჭოთა მთავრობა მთელის თავისი ენერგიით და ქონებით დახმარება ყველა იმ ელემენტს, რომლებიც თავისი დედუდალური შრომით და ენერგიით შესძლებენ ასეთ საქმეების შესრულებას. მან საბაზრო აღმასკომის სახელით განაცხადა, რომ სამტრედიის მუსიკალური სასწავლებელი ამიერიდან იარსებებს, რის თავდებია საქართველოს მუშურ გლეხური მთავრობა. განათლების სახ. კომისიის მოსალოც და იმედებით აღსავსე დეპუტას საზოგადოება ხომ ტაშის კვრით და ოვატებით შეეგება.

ამ იმედებით აღსავსე სკოლის გამგეობამ ერთი ასად გაადიდა თავისი ენერგია. მოწაფეთა რიცხვი დღითი დღე იზრდებოდა; რამოდენიმე კვირის შემდეგ მან მაქსიმალური რიცხვამდე მიაღწია, 130 მოწაფე განაწილებულ იქნა კლასებში.

დაიწყო განაწილებული მეცადინეობა პიანინოს კლასში, სადაც თავი მოიყარა 70 მოწაფემ, სკრიპკის კლასში, სიმღერის, ვიოლონჩელის და თეორიის-სოლოფდელის. ექვსი მასწავლებელი და 7 კაცისგან შემდგარი გამგეობა მოწაფეებს და ყოველივე მას შემდეგ მან დასტურებულა, მაგრამ მათი უბედობა ის იყო, რომ ქონდათ მხოლოდ ერთი პიანინო და სხვა დასაკარავი ინსტრუმენტებიც აღარ ყოფნიდათ. რომელ დაწესებულებას არ მიმართა გამგეობამ საშველად, მან გაიგო, რომ სენაკიდან მოემგებოდა მიწ. მოქ. სახ. კომისარი ახს. ე. სტურუა, in corpore გამგეობა და მასწავლებლები მას შეეგება სადგურზე და სთხოვა შეგლა, მან აღუთქვა დახმარება. მართლაც რამოდენიმე კვირის შემდეგ გამგეობამ ანაზღაურებული ვარციხის მამულიდან ჩამოიტანა საუცხოო პიანინო, მაგრამ მან მაინც ვერ შესძლო 70 მოწაფე, რომლებიც მოითხოვდა დაიენებინათ როიალის კლასში ყოფნას, მიეტარა ორ პიანინოზე, ეს ტენიკურად შეუძლებელი შეიქნა.

გამგეობა და საზოგადოება თავისი საქმიანობის დროს უმთავრეს თავის იმედებს ამაყრებდა სახ. განათლების კომისიარატზე. უკანასკნელმა მართლაც გაიღო სკოლის გამგის ჯამაგირი, ხოლო ხელოვნების განყოფილების გამგე ახს. ბალანჩივაძემ გადაჭრით აღუთქვა გამგეობას, რომ მომავალ ენკენისთვიდან ყველა მასწავლებლები ჯამაგირს მიიღებენ ხაზინიდან და სკოლაც ჩარიცხული იქნება რუსუბლიკის სასწავლებლებთან რიცხვში, ამ იმედით გამგეობამ შეეცადა მთელის თავისი ძალენით გამოეძვინა რაიმე შემოსავლის წყაროები. დააწესა საწვევო გადასახადი, რამაც მისცა 24.800.000 მან. მიმართა თხოვნით სხვა და სხვა დაწესებულებებს, რომლებმაც შესწირეს სკოლას 18.000.000 მ. გააქირავა სკოლის სათვართო დარბაზი, რამაც მისცა 75.400.000 მან.; ორჯერ გამართა ყულაბებით ფულის მოგროვება, რის შედეგად მიიღო 140.282.000 მან., ისესხა აღმასკომიდან 30.000.000 მან. სთხოვა აღმასკომს, რათა მას დაეთმო ბორანის შემოსავალი რიონზე, ერთი კვირით, რამაც მისცა 7.205.000 მ. და მართავდა წარმოდგენებს, კონცერტებს, სალა-

მუშათა ორგანიზაცია ამ შემთხვევაში ყოველგვარ მნიშვნელობას და ავტორიტეტს „ქარავანს“ წმინდა მუშური საკითხის გადაწყვეტა „ხოზიანისტენიკების“ მიერ მუშათა ინტერესის უსთავალო-ბელზე მიგდებდა.

და თუ ეს ასე ხდებოდა, რაიმე საშუალოთ უკანონო „ხოზიანისტენიკების“ მნიშვნელობა ძალზე გაიბერა; იმდენათ გაიზარდა, რომ კანონიც კი აღარ კანონობს მათთვის.

(დასასრული იქნება)

ს. კეიშვილი.

მოებს, რის შემოსავალი შეიცავდა 205,375,000 მ., სასწავლო გადასახადი შემოუვიდა სულ 85,500,000 მან. და ეს ასე ცოტა იმიტომ, რომ გამგეობა ცდილობდა დიდი გადასახადით არ დაეფრთხო ისედაც ღარიბი მუშების და გლეხების შეილები, ასე გასინჯეთ მასწავლო გადასახადი თვითრად არ აცილებია 300,000 მან.

მიუხედავად ყოველივე ზემოდ აღნიშნულ შემოსავლისა, სასწავლებლის ხარჯები იმდენად გაიზარდა, რომ მათი დაფარვა ასეთი გზით ყოვლად შეუძლებელი შეიქნა და გამგეობას ვალად დაედვა 800,000,000 მანეთამდე. ასე გასინჯეთ თვით გამგეობის წევრების ათეული მილიონებია დახარჯული.

ასეთი შრომით დამთავრდა სწავლა 1923 წ. პირველი სემესტრისა. ივნისის ბოლო რიცხვებში გაიმართა მოწაფეების გამოსაცდელი კონცერტი-სალამო მშობლებისა და ფართე საზოგადოების თანდასწრებით. ყველა კლასებმა შესარულა შესაფერი სი. პროგრამა, საუცხოო იყო მოწაფეების ჯგუფის სიმღერა სცენაზე, აგერ პატარა გოგონები გამოდიან და წყვილ წყვილად უხსნებიან პიანინოს და მშვენიერად ათამაშებენ თავის პატარა ხელებს პიანინოს კლავიშებზე; აგერ მოწაფე უჯდება თავის ოდენა ვიოლონჩელს და სასამურად უქრავს, აგერ „თითის სიგრძე“ ბავში სკრიპკაზე შესაფერისად სმირიკს ატარებს სიმებზე და წასწავლ სიმღერას უქრავს, აგერ ქალისშვილები გამოდიან და პიანინოს აკომპანიმენტით სცენაზე მღერაან. საუცხოო სანახავი იყო ეს სურათი, მთხლები პარტერიდან გატაცებით შესტყეოროდენ თავის შვილებს. საზოგადოება დიდი მაღლიერბ დარჩა სულ რაღაც 6 თვის მეცადინეობის ასეთი შედეგებით.

დღეს სწავლა შეწყვეტილია. საზაფხულო არ დადგებია. გამგეობა კი, მიუხედავად ამისა, დიდ საგონებელშია ჩავარდნილი; მან აღარ იცის როგორ მოუწაროს მომავალ ენკენისთვიდან სასწავლებელს, არ იცის რით დაფაროს მოსალოდნელი ხარჯები. მომავალ წლიდან მოწაფეთა რიცხვი ერთი ორად გადიდდება. მისთვის საჭიროა კიდევ ორი პიანინოს მასწავლებელი, ორი სკრიპკის მასწავლებელი, გამოცდილი სკოლის გამგე, რომელიც ყოველმხრივ უზინამდლებელ სასწავლებელს; აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს მისთვის კიდევ ერთი პიანინოს და ერთი საკონცერტო როიალი. ის ორმოციოდ მოწაფე, რომლებიც მასწავლებლების და პიანინოს მოლოდინში მხოლოდ თეორიის-სოლოფე-ჯიოს კლასში მეცადინეობდნენ, კარხედ არის მომდგარი, დაიენებთ მოითხოვენ პიანინოზე სწავლებას სკრიპკები, ვიოლონჩელები, მათი სიმები, ნოტები და ათას გვარი სხვა რამ. ყოველივე ეს მისთვის აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს. ამისთვის დიდძალი თანხაა საჭირო, რომლის ზოვნის იმედი გამგეობას არა აქვს. დღეს გამგეობა შუამდგომლობს სახალხო გან. კომისიარს წინაშე, რათა სკოლა ჩაირიცხოს ხაზინის ხარჯზედ, ყოველ შემთხვევაში ის სთხოვს კომისიარატს, რათა მასწავლებლები მაინც იქნან დაქმავილებული ჯამაგირებით ხაზინიდან—ხოლო დანარჩენ ხარჯებს როგორც არის: სკოლის გათბობა, განათება, მასწავლებლებისათვის ბინის მიცემა, საკანცელარიო ხარჯები, მიმოსვლა, საფოსტო გადასახადი, ინვენტარისა და შენობის შეკეთება—ამას ყოველივეს კისრულობს ჯერ-ჯერობით გამგეობა. რა თქმა უნდა სასურველია ყოველივე ეს ხარჯებიც ხაზინამ იკისროს, მაგრამ თუ ხაზინასაც ამის საშუალება არ ექნება, მაშინ აუცილებელ საჭიროებას მოითხოვს, რათა მასწავლებლების საჭირო შატრ და დარაჯები დაქმავილებულ იქნან ხაზინიდან. წინაშეა დღევ შემთხვევაში მოსალოდნელია ენკენისთვიდან სკოლის დახურვა. სკოლის დახურვა კი დიდი უბედურება იქნება სამტრედიის საზოგადოებისა. სამტრედიის მუსიკალური სასწავლებელი მეორეა რიცხვით მთელ დასავლეთ საქართველოში. საბჭოთა ხელისუფლების ხანაში ყოვლად შეუძლებელია ასეთი სასწავლებლების დახურვა. პირ კეით მათი რაიქები უნდა გამარჯოდეს დიდ სიძნელეს წარმოადგენს ორგანიზაციულათ მოწყობილი და სათანადო გზაზე დამდგარ სკოლის დახურვა ჩვენთვის მიუტყევებელი ცოდვა იქნება. საჭიროა ის მნათობი მთა, რომელიც დაგროვილა ტფილისში გაიშალოს ს. ს. საქართველოში კიდითი კიდემდება, რათა მან მოთვნოს მთელი საქართველოს მშრომელი ერთ თავისი მძღაფრი და თანაბარი სხივებით. დღეს პროვინცია ბუტყატას, მოწყვეტილია ცენტრს, ცხოვრობს თავისებურებით, ის მოკლებულია სულიერ საზრდოს, ტფილისი კი ამ მხრივ დღეს და გადმოღულს.

საჭიროა სამტრედიის მუსიკალური სასწავლებლის არსებობა.

საჭიროა ყურადღება და დახმარება.

კირისუფალი.

4.